

مروری بر فضای سبز شهری در متن کالبد شهر

عدالت امیرزاده^۱، سوده برزوئی^۲*

۱- رئیس اداره تشکیلات و بهبود روشهای شهرداری منطقه دو تهران، کارشناس ارشد مدیریت دولتی گرایش مالی، دانشگاه علوم و تحقیقات تهران (شاهرود)، edalatamirzadeh@yahoo.com

۲- نویسنده عهده دار مکاتبات ، کارشناس مهندسی فضای سبز، دانشگاه تهران، borzooies@yahoo.com

چکیده

شهر، سیستم زنده و پویایی است که فضاهای سبز شهری جزئی از آن هستند و به جهت نقش مؤثر آن ها در کاهش تراکم شهری، ایجاد مسیرهای هدایتی، تکمیل و بهبود کارکرد تأسیسات آموزشی، فرهنگی، مسکونی و ذخیره زمین برای گسترش آینده شهر سبز و پایدار با ارزش هستند. با مدیریت فضای سبز شهری، می توان هر شهری را با توجه به ظرفیت و پتانسیل موجود آن ، به فضای سبز متناسب با محیط مجهز کرد که سالهای سال اثرات مطلوب خود را به شهر ارزانی دارد . مهم ترین اثرات فضای سبز در شهرها ، عملکردهای زیست محیطی آنها است که شهرها را به عنوان محیط زیست جامعه انسانی معنی دار کرده و با مقابله با اثرات سوء گسترش صنعت و کاربری نادرست تکنولوژی (تعادل بخشی درمتابولیسم شهر) از یک سوء و بالا بردن سطح زیبایی از سوی دیگر ، سبب افزایش کیفیت زیستی شهرها می شوند . در پژوهش حاضر که به روش اسنادی صورت پذیرفته است ، ابتدا به مفهوم شناسی فضای سبز شهری ، تعاریف و انواع کاربردی آن با رویکرد بازشناسی بازدهی آنها و نهایتاً پایش تأثیر و عملکرد های فضای سبز شهری پرداخته شده است.

واژه‌های کلیدی: شهر، فضاهای سبز شهری، محیط زیست ، عملکرد های زیست محیطی.

۱- مقدمه

این توسعه و گسترش فضای سبز با توجه به گسترش روزافزون جمعیت و ساخت و سازهای شهری و نیاز ضروری انسانها به فضای سبز برای ایجاد تعادل اجتماعی، جسمانی و روحی و روانی ، امری مهم و حیاتی به شمار می آید. در کشوری مثل ایران که بیشتر مناطق آن در کمربند خشک جهان واقع شده، شهرها برای مقابله با آلودگی های صوتی و هوا، همچنین کاهش استرس های محیطی ، بصری و روانی بیشتر از هر نقطه دیگری به فضای سبز نیاز دارند. فضای سبز به عنوان جزئی از بافت شهرها و بخشی از خدمات شهری ضرورت یافته و نمی توان آن را جدا از نیازهای جامعه شهری دانست، از این رو سرانه فضای سبز باید از نظر کمی و کیفی متناسب با حجم فیزیکی شهر، نیازهای جامعه و با توجه به شرایط اکولوژیکی شهر و روند گسترش آتی آن توسعه یابد تا بتواند به عنوان فضای سبز فعال بازدهی زیست محیطی مستمری داشته باشد.

۲- روش تحقیق

پژوهش حاضر به روش اسنادی به مفهوم شناسی فضای سبز شهری ، تعاریف و انواع کاربردی آن با رویکرد بازشناسی بازدهی این فضاها و نهایتاً پایش تأثیر و عملکرد های فضای سبز شهری پرداخته است.